

Zmaga in polom ruske revolucije.

(K šesti obletnici boljševiškega prevrata.)

I.

Revolucionarno gibanje v Rusiji je staro skoro celo stoletje, od vojaškega upora dekobristov leta 1852, ki so povodoma spremembe v prestolonasledstvu (Konstantin se je odpovedal prestolu, kar pa ni bilo znano) zahtevali ustavo. V teku pol stoletja je postalo gibanje ostrejšje in car Aleksander II. Osvoboditelj, je podlegel terorju, ki se ga je začela posluževati ta skupina. Toda tedanje gibanje je bilo omejeno na maloštevilni del inteligence. Še 30 let je bilo potrebno, da so se razširile svobodni miselne zahteve v narodu, najprej med mestnim proletariatom, ki je bil povsod glavni činitelj revolucije.

Toda tudi ta proletarijat je bil maloštevilen — le 5 odstotkov ruskega prebivalstva — in revolucija bi ne mogla uspeti, če bi jo ne podprli zunanji činitelji. Prvo zmago so revolucionarji izvajali 17. oktobra 1905, ko je car Nikolaj II. popustil, da ima duma (ruska narodna skupščina) tudi zakonodajno oblast in ne samo posvetovalne pravice, in da dobe široke plasti ruskega naroda volilno pravico.

Pravice dume so bile pozneje zopet okrnjene in volilni red prikrojen tako, da bi zagotovil nadvlado višjim razredom. Vendar je bila duma prvi korak k ustavotvornemu delu in je storila mnogo dobrega za narod: kontrola nad upravo in financami, za razširjenje narodne izobrazbe itd. Toda vsa birokracija je bila od dume neodvisna ter se je z vsemi silami upirala uvedbi parlamentarizma.

V svetovni vojni so se zedinili vsi domoljubi v zavesti, da se vrši odločilni boj ne samo za Rusijo, temveč za Slovanstvo sploh. Tudi vsi boljši člani visoke birokracije so se strinjali s to idejo in tako je odklonil tedanji ruski zunanji minister Sazonov leta 1915 predlog francoskega poslanika, naj sklene Rusija z Avstrijo separatni mir, v katerem bi dobila Rusija Galicijo, Srbija pa Bosno, češ da Rusi ne morejo pustiti Čehov, Hrvatov in Slovencev pod haabsburškim jarmom.

Toda na ruskem dvoru je bila precej močna struja, ki je simpatizirala z Nemci, zlasti radi tega, ker je bila Nemčija močna monarhija, kjer je imel vladar veliko besedo in njegova okolica močen vpliv, medtem ko je bila demokratična

antanta takemu položaju nasprotna že v načelu. Mnogo se je tedaj govorilo med narodom, da podpira carica Aleksandra to strujo. Zdi se pa, da so bile te govornice pretrpane; res pa je carica Aleksandra sovražila rusko duma, rusko javnost in njeno svobodoumje ter je sanjala o tem, da bi postal car Nikolaj pristen samodržec, kakor so bili njegovi predniki.

Car Nikolaj pa ni bil kos svoj vlogi, ki jo je imel igrati v zgodovini ter je z vso birokracijo vred podlegel velikemu delu svetovne vojne. Ruska armada je sicer doživela leta 1915 poraz, toda Rusija s tem še ni bila premagana in splošno se je pričakovalo, da je Rusiji končna zmaga zagotovljena. Vsakomur je postalo jasno, da je treba napeti vse sile v strašnem boju, da je treba sodelovanja vseh razredov, da je treba edinstvo med vlado in narodom. Iz te zavesti se je pojavila jeseni 1915 zahteva, da naj se izroči oblast ministru, ki bi uživalo zaupanje javnosti. V dumi se je tvoril »progresivni blok«, ki so ga tvorile skupine od nacionalistov pa do zmernih socialistov.

Toda vse to ni pomagalo. Car Nikolaj ni hotel vsled vpliva carice in njenih privržencev tej zahtevi ugoditi; birokratizem je povzročal od dne do dne slabše razmere in početkom leta 1917 je grozila Rusiji apokaliptična kriza, ki je bila v bogati in plodni Rusiji absurd.

Ogorčenje je naraslo tako, da je bil ubit glavni caričin svetovalec Rasputin in da je pri tem sodelovalo celo veliki knez Dimitrij. Toda niti ta dogodek ni posvaril dvora. Carica je nadaljevala svojo reakcionarno politiko, veliki knez Dimitrij je moral na Persidsko fronto, znani učenjak - zgodovinar veliki knez Nikolaj Mihajlovič pa je moral oditi na deželo na svoje posestvo iz Petrograda.

Domoljubi so se prepričali, da pri caru Nikolaju ni mogoče doseči ničesar in so se vedno bolj separatnega miru z Nemčijo. Socialisti pa so med tem živahno agitirali med proletarci in vojniki. Dve struji, ki sta izvirali iz popolnoma različnih nazorov in čutja, sta enodušno priznavali, da je revolucija nezgibno potrebna. Protislovje med tema dvema strujama se je pokazalo šele po izbruhu revolucije. (Nadaljevanje sledi.)

G. Mantoux v Beogradu.

Beograd, 5. novembra. (B) Ravatelj politične sekcije Društva narodov v Ženevi G. Mantoux, je dopotoval večeraj jutraj v Beograd. Na svojih potovanjih hoče posetiti prestolice držav Srednje Evrope in je bil že v Bukarešti, nato pa v Budimpešti, kjer se prej ni bil in je prišel zopet v Beograd ki mu je že znan in ki ga je želel posetiti ponovno. Včeraj je bil gosp. Mantoux na obedu pri g. dr. Lazi Markoviću in nato v Jokey-klubu. Danes je bil na obedu v francoskem poslanstvu ter je posetil gg. Pašica in dr. Ninčiča. Danes ob 11. uri dopoldne je sprejel predstavnike novinarstva in dal kratke ekspezo o Društvu narodov v Ženevi. Predno je začel govoriti o samem delovanju Društva, je konstatiral z zadovoljstvom, da lahko trdi pred beograjskimi novinarji, da stoji naša država v Društvu zelo dobro, da gg. Jovanović in dr. Ninčič uživata v Evropi zares velik ugled in da je njuna prisotnost v Ženevi koristna. Nato je obrazložil način delovanja Društva narodov in rezultate, ki jih je dosedaj dosegla. Končno je povedal, da je sedaj na dnevnem redu vprašanje Ma-

džarske. Jutri 6. t. m. pridejo v Budimpešto trije delegati Društva narodov: Francoz Avenol, Anglež Seliter in Italijan Stopani in delegat reparacijske komisije gosp. Bunols. To potovanje ima namen, da vidi situacijo in da se zbere čim več podrobnosti o madžarskem proračunu, pravem finančnem stanju itd., in da o tem obvestijo Društvo narodov in reparacijsko komisijo. V Ženevi se dela zelo mnogo za blagor vseh držav in za mir na svetu ter je treba vedno ostati v pripravi in nadi, da se bodo cilji Društva narodov dosegli in da se bodo mogli vsi narodi v svobodi in miru razvijati tako, kakor je koristno za njih in za druge.

— Komunisti bo tudi na Ruskem odklenkalo. Tako se vsaj z vso gotovostjo lahko trdi na podlagi zanesljivih poročil centralnega izvrševalnega odbora komunistične stranke. Poročila pravijo namreč, da je v avgustu in prvi polovici meseca septembra izstopilo v industrijskih krajih srednje Rusije in Urala iz organizacij komunističnih strank 2715 oseb. Od teh jih je prišlo na delavske sloje 85 odstotkov.

nja. Prejel je venec. Delo ga ne zasluži več — toda tudi tega je treba. Ne vedno. Semintja. Če hočemo biti odkriti... — Nedeljska mladinska igra je kot prva vseskozi ustrezala. Nekaj nebestvenih izprememb je bilo opaziti v korist predstave. Uprava se trudi. Tega ji ni možno odrekati. Tudi kritika mora to priznati — če piše iz ljubezni do gledališča in če je iskrena. Morda o tem še kaj več.

— Baritonist g. Boris Popov. Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani je angažirala za tekočo sezono baritonista g. Borisa Popova, ki je dosegel v obeh gostovanjih minuli teden velik uspeh in splošno priznanje. G. Popov nastopi pri današnji predstavi Onegina že kot član in ne več kot gost. — Danes, v torek zvečer ob pol 8. uri poje se v počaščenje spomina 30. obletnice smrti velikega ruskega skladatelja P. I. Čajkovskega, ki je umrl dne 6. novembra 1893 v Petrogradu na koleri, njegova opera Evgenij Onegjin. Zasedba je sledeča: posestnik Larin poje ga. Smolenska, hčerki Tatjana in Olga gđ. Zikova in Sfiliojeva. Filipjevno ga. Borovova. Volanskova, Onegina g. Popov, Lenskega g. Kovač, kneza Gremin g. Betetto, ostale vloge g. Perko, Šubelj in Mohorič. Opero dirigira ravnatelj g. Rukavina, režira pa g. Sevanjanov.

— Simfonični koncerti Mužike Dravske Divizijske oblasti. — Kakor doslej že 3 leta zaporedoma, priredi tudi v letošnji koncertni sezoni Mužika Dravske Divizijske oblasti 4 simfonične koncerte pod vodstvom svojega kapelnika dr. Josipa Cerina. Prvi simfonični koncert se vrši v ponedeljek, dne 19. t. m. v veliki dvorani hotela Union. Na sporedu bo med drugim prvič v Ljubljani izvajano delo jugoslovanskega komponista Dobronića. Podrobnosti spored javimo tekom tedna.

Nemška kriza.

Za omahujočimi kulisami legalnega režima se v Nemčiji polajajo vse oblasti nelegalni činitelji, ki čakajo le na dano znamenje, s katerim se bo pričelo brezumno pobijanje in meščanska vojna. Na bavarsko - turinški meji čakajo bavarski iregularni kontingenti čet v popolni vojni opremi, pripravljeni, da udarijo proti »marksistični« srednji in severni Nemčiji. Državna vlada je bila spričo teh priprav prisiljena, opozoriti bavarsko vlado, naj že enkrat preneha s toleriranjem očitih poizkusov, zaneti državljansko vojno. Toda kdo bi se udal iluziji, da bodo ravno v Monakovem ustavili Hitlerjeve in Kahrove organizirane bojne čete?

Zadnji dogodki so prinesli dovolj jasnosti o notranjem razmerju sil v Nemčiji. Operativna akcija države v rdeči Saksonski se je izvršila brez bolečine. To se je sicer zgodilo s tako nerodno surovo roko, da je užalilo celo one kroge, ki jim Zeignerjeva socialna - komunistična akcija ni bila prav nič pri srcu. Pri vsem tem se trenutno še ne da ugotoviti, v koliko je bil g. Stresemann gonilna sila te akcije, oziroma če je bil on tisti, ki se je moral na pritisk drugih udati ter kreniti v desno smer. Kot pristaš ljudske stranke se gotovo ni bumil proti sežiganju komunističnega gnezda v Draždanih, ali kot voditelj velike koalicije je pač moral predvidevati učinek, ki ga je morala napraviti brezobzirna akcija proti večinski - socialistični vladi Saksonske s posebnim ozrom na eventualno stališče celokupne socialne demokracije. Zdi se, da je hotel državni komisar Heinze kreniti krnilo — zavedačjo se slabosti nasprotnega tabora — nekoliko bolj na desno, kakor bi to bilo ljubo državnemu kancelarju. Ali Stresemann je nemško ljudstvo vse preveč svaril pred meščansko vojno, nje-mu gotovo ni padlo na um, razbijati velike koalicije, na čije ročevine bi utegnili nastati najpopolnejša zmešnjava. Dosedaj je skušal kancelar vzdrževati vse mostove, ki pešajo proti levici. V tem smislu je dal inicijativo za sestavo socialistične vlade na Saksonskem ter za likvidacijo vseh ukrepov proti tej deželi. Na ta način naj bi se socialni demokrati potolažili, da bi ostala velika koalicija pri življenju. Ali zahteve, ki jih je postavila socialna demokracija kot pogoj za nadaljnje sodelovanje v državni vladi, pokazujejo veliko nevar-

nost, ki se je pojavila kljub lokalnemu uspehu glede obstoja velike koalicije. Zahtevano uklenjenje vojaškega izjemnega stanja je naletelo v državni vladi na odpor, pomniti pa je treba, da se je konferenca ministrskih predsednikov soglasno (izvzemši seveda Bavarsko) izrekla za uklenjenje tega stanja, kar je vladi zelo olajšalo preokret v drugo smer.

Pa tudi v tem slučaju nastane vprašanje: Kaj hoče Berlin storiti Bavarski? Državna bramba je strumno korakala proti Draždanam ter je prepevaje takozvani Hofhenfriedmarsch — zasedla palačo deželnega zbora. Kdo si bo upal to igro ponoviti na Bavarskem, kjer se g. von Kahr naravnost vadi v smešnejši državne avtoritete? Če bo Stresemann socialnim demokratom popustil, torej če bo ukinil izjemno stanje, je računati skoro z gotovostjo, da bo bavarska vlada zopet blamirala centralno oblast pred vsem svetom. Uprizorila bo svojo igro, takozvani »Spezialbelagerungsstand«... G. Stresemann je oblekel svilene rokavice in povabil bavarsko vlado, naj vpostavi v bavarskem delu državne brambe ustavno poveljevalno pravico in moč. Z drugimi besedami: general von Lossow, ki je rebeliral proti berlinski vladi, naj se takoj odpusti. V Monakovem so nato odgovorili, »da bi bila sprememba v vrhovnem vodstvu bavarskega dela državne brambe naravnost nevzdržna«... Bavarska »Volks-partei - Korrespondenz« pa je odgovorila še glasneje: Če vztraja državna vlada na zahtevi, da je treba generala von Lossowa odpustiti, potem je pač nemogoče uvideti, kako naj se realizira sporazum med Berlinom in Monakovim. Ako pa bi hotel poslati general von Seeckt svoje čete na Bavarsko, bi naletelo ob belo - modrih obmejnih kantonih na mladinske bojne čete in meščanska vojna bi bila gotova stvar. S temi razmerami mora Stresemann računati. Ako mu izpodletijo socialni demokrati, je njegova zmaga na Saksonskem Pirova zmaga. Velika koalicija bi se takoj razbila, pooblastilni zakon pa bi ostal navadna cumja papirja. Preokret na desno je evidenten. Ali bo Stresemann igral s tokom? Njegova preteklost bi kaj takega dopustila. V tem slučaju bi morali vsi desničarski krogi prevzeti popolno odgovornost za svoja delanja.

Konferenca izvedencev.

Angleška vlada je poslala odgovor na izvajanja francoske vlade, ki se tiče spremembe projekta skupnega povabila zaveznikov Zedinjenim državam glede njih udeležitve v komisiji izvedencev. V tem odgovoru razlaga angleška vlada, iz katerih vzrokov se ji francoska izvajanja ne zdijo sprejemljiva in izraža bojazen, da jih Zedinjene države menda ne bodo mogle sprejeti.

Po brzojavih pa, ki so došli iz Washingtona, in ki jih priobčujejo britanski in francoski listi, je vlada Zedinjenih držav pred par dnevi obvestila francoskega chargé d'affaires-a, da se ne bo udeležila izvedeniške konference, katere delovanje bi bilo omejeno, kar se tiče cenitve popolne plačilne možnosti Nemčije. To vet je priobčil list, ki je organ tajnika Hughesa. Francoski politični krogi pa se čudijo, da je mogel dati Hughes tako izjavo, ko je uradno povabilo šele ravnokar moglo priti v roke washingtonski vladi.

Z druge strani je pa dospela iz Washingtona tej popolnoma nasprotna vest, ki javlja, da sta Hughes in Hoover imela daljši razgovor o tem,

kdo naj se pošlje kot zastopnik ameriške vlade v konferenco izvedencev. Razgovor se je vršil o posameznih osebnostih, ki bi bile najbolj kvalificirane, da predsedujejo ameriški skupini.

Iz gotovega vira se doznava, da se ne bo poslalo moža, ki se bavi z notranjo politiko, ali bankirja ali trgovca, ki ne bi imel neposrednih interesov onstran oceana. Bankir Morgan na ta način ne pride v poštev.

Ameriški časopis navedajo imena kot Elbert Gary, Guy Tripp in Daniel Willard, imena, o katerih dosedaj v Evropi še nismo čuli takorekč ničesar in o katerih ljudeh tudi ne moremo soditi.

Oficijelni krogi so mnenja, da bodo Zedinjene države poslane enega samega izvedenca, ki mu bodo stali ob strani svetovalci.

Med tem je pa britanski poslanik v Bruxellesu predal belgijskemu zunanemu ministru več not. Kot poroča Agence Télégraphique Belge je ena teh not vsebovala besedilo projekta povabila, ki naj bi ga poslali vsi zavezniki skupno vladi Zedinjenih držav, naj se udeleži po izvedencih konference. Belgijska

mator Italijanske cerkvene glasbe in soustanovnik posebnega glasbenega sloga, takozvanega Palestrinovega sloga (a capella), zborovo petje brez spremljevanja. Pevski zbor Lisinskega je podal Palestrinovo klasično mašo z globokim znanjem in veliko tehnično veziranostjo. Tudi najkompliciraneše figurane stavke je obvladal s sigurnostjo in spretnostjo. Glasovni material zboru ni ves najboljši: posebno tenorju manjka miline, odličen je zlasti alt. Po vsakem izvajanjem delu maše je občinstvo pevce in pevke ter vzornega njihovega dirigenta g. Baranoviča za užitek zahvaljevalo z gromkim ploskom. Deputacija »Zveze slov. pevskih zborov« pa je Lisinskemu v priznanje poklonila palmovo vejico s trobojnicjo in napisom: »Zveza slov. pevskih zborov« britskemu društvu »Lisinski« dne 3. 11. 1923. — Po odmoru smo poslušali še štiri Palestrinove madrigale, posvete pesmi, kakršne so bile v sredi šestnajstega stoletja v Italiji priljubljene v finih družbah in so jih izvajali pri vseh posvetnih svečanostih. Madrigal je pozneje izpodrinila iz mode komorna kantata. — Tudi štiri Palestrinove madrigale je prednašal Lisinski v občudovanje in priznanje vseh navzočih. — Koncert »Lisinskega« v Ljubljani so nam iskreno dobrodošli in je veselo na bo, če ga bomo mogli kmalu v naši sredi zopet pozdraviti. V nedeljo je »Lisinski« koncertiral v Mariboru, nato pa se je ponoči vrnil v Zagreb.

Sirite Jutranje Novosti.

vlada soglasja z besedilom te note, zahteva samo male spremembe.

Kot je iz vsega razvidno, se mrzlično naglo dela na vseh straneh, da se ta konferenca izvedencev čimprej snide, računamo lahko na čas treh tednov, in nato bo reparacijsko vprašanje spet korak bližje končni rešitvi. —Zn—

Pismo iz Grške.

I. M. D.-č. A t e n e, 1. novembra.

Listi grške prestolnice se bavijo večinoma s propalo kontrarevolucijo v Makedoniji in Trakiji. Revolucionarno gibanje, ki je popolnoma propadlo, je nosilo žig vojaške revolte. To gibanje je bilo pripravljeno in izvedeno od strani častnikov, ki bodo odgovarjali za pripravljeni zločin proti varnosti dežele, naroda in režima. »Metaksisti« bi bili lahko prihranili deželi meščansko vojno in prelivane bratske krvi. Pobuno kot tako je poostrolo dejstvo, da so prizadele oficirji sfanatizirali svoje čete z ozirom na cilj gibanja, ki je pozneje takoj iznenadilo vojake in tudi oficirje. Poslužili so se svoje vojske kakor orodja, ki je izključno namenjeno v edino svrhu, da zadovolji njihove politične in druge ambicije. Kakor kažejo vsa znamenja bodo kazni za inicijatorje tega gibanja zelo občutne.

V narodu samem je naletela akcija metaksistov na soglasno obsodbo. Vsa javnot obsoja delovanje visokih oficirjev, ki so si naložili težko breme odgovornosti v trenutku, ko se je začela politična situacija premikati v normalni tok. Grška se nahaja pred volitvami. Pod vplivom javnega mnenja je vlada ukinila vse omejitve svobodnega tiska. Opozicija je bila svobodna in je lahko napadala ter obtoževala vlado. Sedanja vlada je izjavila, da bo takoj po izvršenih volitvah izročila oblast oni skupini, ki bo izšla kot najmočnejša iz volitev. Z ozirom na to izjavo je bil ta pokret metaksistov popolnoma nepotreben in brezsmiseln.

Spričo volitev, ki so pred durmi, se nahaja Grška v zelo delikatni situaciji. Diplomatski predstavniki zaveznikih sil in tujih držav so z največjo pozornostjo zasledovali krvave dogodke v deželi. Njihova poročila, naslovljena na evropske vlade pa nikakor niso odgovarjala dejanskemu stanju. Vsak predstavnik kake tuje države je poskrbel, da ustvari tako sliko, ki je najbolj odgovarjala političnim nazorom njegove države. Tu ni bilo notranje - političnih momentov, razne interpretacije bi bile lahko odpadle, saj je šlo za navadni komplot metaksistov. Evropske sile bi morale pač razumeti, da Grška ne more najti onega modus vivendi, ki bi mogel zadovoljiti njihove različne težnje v orientalni politiki. Eni pretijo Grški z podaljšanjem ekonomske blokade, ako volitve ne bodo prinesle absolutne zmage venizelistov. Drugi prete zopet s podaljšanjem diplomatske izolacije, ako bi prišli na površje pristaši kralja Konstantina. Tretji pa, ki so najbolj zainteresirani na oslabiljenju Grške, podpirajo politično akcijo metaksistov.

Iz tega je razvidno, da Grška ne more zadovoljiti vsega sveta. Novi vladi ne bo preostalo nič drugega, kakor da se postavi na ono stališče, ki ji ga bodo diktirali njeni lastni interesi.

Buntovniško gibanje v Makedoniji in Trakiji je sedaj udušeno. Revolucionarne čete so se večinoma udale, ostali del pa je tako razbit, da se bodo tudi razkropljeni pobunjenici lahko polovili. Civilne oblasti, ki so morale na povelje revolucionarnih oficirjev izginiti, se vračajo na svoja mesta. Mirno se lahko reče, da so vsa mesta v Makedoniji in Trakiji zavzeta po lojalistih. Nekatera mesta, v katerih še vladajo revolucionarji, bodo v kratkem okupirana. Pelopones je sedaj blokiran z vseh strani. Vlada ima popolnoma utrjene pozicije in bo v kratkem napravila popolni red.

Iz boljševiške Rusije.

Oboroževanje.

Francosko časopisje poroča, da je kupila sovjetska vlada na Švedskem 70 ti-soč pušk, ki so ostale tamkaj od svetovne vojne.

Umrljivost otrok.

Potniki, ki so potovali preko Rusije, se čudijo, kako malo dece da je videti tamkaj. Pomanjkanje hrane, slaba hrana in epidemije so povzročile v Rusiji ravno med otroci največ smrtnih slučajev, tako da umrje v Rusiji skoro 2 milijona otrok na leto. Poleg tega sovjetska vlada sama pomaga pri splavih zaplodkov, kar seveda zelo vpliva na število rojstev.

Postopanje z amnestiranci.

Neki ruski častnik, ki se je po amnestiji vrnil v Rusijo, nato pa zopet pobegnil je pripovedoval, da so bili vsi amnestiranci pri povratku v Rusijo aretirani odzvelci po njih knjige in časopise ter jih internirali pod strogo kontrolo najprej v Petrogradu, nato pa po raznih mestih. Vojaki-lezaki, ki so se vrnili v Rusijo, so prišli pred sodišče. Mnogi oficirji so bili po povratku zaprti 4-5 mesecev, večinoma so potem, ko so jih izpustili iz ječe, deportirali v severne dežele, nekaj pa jih je prišlo pred sodišče in so bili celo ustreljeni.

Rusko vojaštvo in cerkev.

Rdeči vojaki so zahtevali od vlade, da se jim mora dovoliti obisk cerkva. Vlada se tej zahtevi ni upala upr-

Iz prosvetnega življenja.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

Začetek ob 8. uri zvečer.

6. novembra torek. Zaprt.

7. novembra sredo. Danes bomo tiči.

8. novembra četrtek. Gospa z morja.

9. novembra petek. Smrt majke Jugoslavije. Red F.

10. novembra sobota. Judit. Red C.

11. novembra nedelja ob 3. popoldne. Kar hočete. Ljudska predstava ob 8. zvečer. Osmi žena. Izven (Premijera).

12. novembra ponedeljek. Gospa z morja. Red E.

Opera:

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

6. novembra torek. Evgenij Onegjin. Red D. (Vloga Onegjina poje g. Boris Popov, Spomin 30 letnice smrti I. Čajkovskega).

7. novembra sredo. Novela od Stanca. Zapečateni. Red E.

8. novembra četrtek. Aida. Red C.

9. novembra petek. Nikola Šubić Zrinski. Red B.

10. novembra sobota. Psoglavci. Red A.

11. novembra nedelja. Mignon. izven. (Premijera).

12. novembra ponedeljek. Zaprt.

LJUBLJANSKA DRAMA.

V soboto je bilo prav živahno. »Danes bomo tiči, — stvar najde vedno svoje poslušalce. Morda — vse. To je želja po smehu. G. Rozoz je bil predmet navduše-

Dnevne novice.

— Jutri pričnemo priobčevati članek, ki se bavi z juridičnega stališča z največješjo ureditvijo pokojninskega zavarovanja v zvezi s prejšnjimi. Z ozirom na stališče skupščine Zveze industrijcev v tej zadevi opozarjamo posebej na članek člani in rentnike pokojninskega zavarovanja.

— Pogajanja med našo in avstrijsko delegacijo za ureditev prometa se nadaljujejo. V minulem tednu si je komisija ogledala regulacijska dela in vodne naprave na Muri. V tekočem tednu se reši vprašanje planinskih pašnikov in turistovskih poti na koroški meji. Nameravani odhod na koroško mejo je moral izostati, ker je došlo poročilo, da je zapadel sneg globoko v dolino in da se vedno sneži.

— Odlikovanja. Z redom sv. Save IV. razreda sta odlikovana g. Viktor Skrabar, koncipient v Ptuj in g. Franc Kotnik, gimnazijski profesor v Ptuj. Z redom sv. Save V. razreda je odlikovan g. Rudolf Gailhofer, učitelj v Ptuj. Z zlato svetinjo za zvesto službovanje pa je odlikovan Martin Vnuk, uslužbenec v muzeju v Ptuj.

— Manom Stojana Protića se je v imenu slovenskih radikalov poklonil v Beogradu predsedniku akcijskega odbora NRS in ministru n. r. dr. Niko Zupanič, ki je bil v ožjem krogu pokojnikovih prijateljev in rodbine, ko so polagali truplo po obrednih svečanostih v krsto. Dr. Zupanič je izrazil rodbini iskreno sožalje povodom nesreče, ki je zadelo njo, ves narod ter državo.

— Smrt bivšega ruskega poslanika Giersa. — V mariborski javni bolnici je umrl večeraj popoldne v starosti 73 let bivši ruski poslanik in minister Aleksander Giers, ki je pred kratkim došel iz Dubrovnika z namenom, da se v Mariboru stalno naseli. Bil je pred kratkim operiran na slepiču, nastalim komplikacijam pa je sedaj podlegel.

— Planinski dom na Vršču. Pred vojno je podružnica »Slov. planinskega društva« v Kranjski gori zgradila planinski dom. Po prevratu se je prestavila italijanska meja na greben Vršča in planinski dom je prišel za nekaj metrov na italijansko stran. Italijanska vlada je dom rekvirirala in nastanila v njem svojo obmojno finančno stražo. Nedavno je pa ponudila italijanska vlada Slov. planinskemu društvu 50 tisoč lir, katero ponudbo je kranjskogorska podružnica S. P. D. v Mojstrani v nedeljo na svojem območnem zboru sprejela. Zelo sta nasprotovale tej prodaji podružnični načelnik dr. Josip Tičar in župan Alijaž.

— Češka šola v Mariboru. V nedeljo popoldne je bil v prostorih meščanske in ljudske šole v Cankarjevi ulici odprtjen češki tečaj, nazvan »Češka šola«. Ustanova je namenjena češki deci, ki živi v Mariboru. Češkoslovaška vlada je nastala posebno učiteljsko, ki bo poučevala tako v Mariboru, kakor tudi v Ljubljani. Svečanosti se je udeležil češkoslovaški generalni konzul dr. Beneš iz Ljubljane, češkoslovaška učiteljica Vlasta Horakova, šolski nadzornik Lichtenwallner kot zastopnik Češkoslovaške jugoslov. lige dr. Rapotec in večje število učiteljskega. Navzoče je pozdravil generalni konzul dr. Beneš, ki je naglašal pomen češke šole in izrekal zahvalo svoje vlade vsem krogu, ki so jo omogočili. Po pozdravnem govoru mariborskega župana Grčarja so povzeli besedo šolski nadzornik Lichtenwallner, v imenu češkega kluba predsednik Bureš, nadalje učiteljica Horakova in končno kot predsednik pripravljalnega odbora dr. Rapotec. Za obisk češke šole je pripraviljen 22 otrok.

— Kakor čujemo, pride g. Mantoux, šef politične sekcije pri Državnem narodov, ob svojem povratku iz Bukarešte, Budimpešte in Beograda te dni tudi v Ljubljano. Mogoče bo imel pri nas predavanje o Državnem narodov, na kar občinstvo že sedaj opozarjamo.

— Za zgradbo finančnega ministrstva. Za novo zgradbo finančnega ministrstva je vlada odobrila kredit v znesku 10 milijonov dinarjev in je odločila, da se prične z delom spomladi.

— Razsvetljiva kolodvorov. Prometno ministrstvo je izdalo naredbi, da morajo biti na kolodvorih vse noči razsvetljene tudi prostori, kjer se nahajajo vodnjaki in stranišča.

— Popravek. V nedeljski številki nam je tiskarski škrat napravil v »Pregledu« »Pregledu« »Pregledu«. Kar naj čitatelji blagovoljno upoštevajo. Pregled je namreč železna palčica, ki jo rabijo kmetje pri upriganju živine.

— Ljubljanska kreditna banka nas glede na tendenciozna poročila nekaterih zagrebških listov prosi objave, da ima za vse svoje terjatve proti Beograjski udeleženi banki v Beogradu popolno kritje.

— Slava vozaškega eskadrona Dravske divizijske oblasti. V četrtek, dne 8. t. m., bo slavil svojo slavo sv. Dimitrij, tukajšnji vozaški eskadron. Služba božja in rezanje kola bo ob 10. uri popoldne v Nušakovi vojašnici, potem viteške tekme.

— Objašnjenje o majoru Sch...u. U svom drugom obračunu ga Orjunom, u »Jutranjim Novostima« od 31. oktobra o. g. u članku »Iza kulisa Orjuna«, kao primer uticaja g. Dr. Zorjaya na g. P. Kranjca i list »Orjunu«, spomenuo sam slučaj g. majora Sch...a. Konstatujući taj slučaj, nije mi bila namjera, da se upuštam u samu stvar g. Sch...a pa ni danas neću da se upuštam u ispitivanje dali je g. Sch... pravedan ili kriv; dali se radi o zameni osobe, o nekome S... ili Sch... ili što slično. Toliko na objašnjenje onima koji su se kod mene interesovali za samu stvar. — U Ljubljani, 5. novembra 1923. Ljubo D. Jurković.

— V srednje šole v Franciji se je letos vpisalo v I. razred v Parizu 20 odstotkov dijakov več kot lani, na deželi 25 odstotkov več. V liceju Montaigne v Parizu so morali otvoriti še sedmo paraleloko v I. razredu, ki ga poseja 280 dijakov.

— Stavka gledaliških igralcev v Novem Sadu. Vseled premiznih plač so gledališki igralci v Novem Sadu stopili v stavko in odposlali v Beograd posebno delegacijo, da bi dosegla zboljšanje njihovih položaja.

— Napad v spanju. K napadu, ki se je izvršil v soboto zvečer, smo izvedeli še sledeče: Hribar Ivan, delavec pri gradnji palače okrognežke urada za zavarovanje delavcev in delavec Ivan Čebela od isto-

tam sta se v soboto zvečer nekaj sprla med seboj. Ker je bil Hribar močnejši, se ga Čebela ni upal napasti ter je zato čakal ugodnega trenutka. Med tem, ko je Hribar sladko spal, se je Čebela priplazil do njega ter ga začel neusmiljeno suvati z nožem. Zadal mu je 8 težkih ran in sicer na levo roko, v levo stran prsi in skoro popolnoma razrezal še levo nogo. Hribarja so takoj peljali z rešilnim vozom v bolnišnico, Čebela pa je stražnik odgnal v zapor.

— Kdo je kriv železniške nesreče pri Zemunu. Prometni minister dr. Velizar Janković se je izrazil, da je kriv težke železniške nesreče pri Zemunu strojevodja subotiskega osebnega vlaka, ker je zavozil na postajo, dasi je bila proga zaprta. Strojvodja se pa izgovarja s tem, da ni mogel videti znamenja vsled pregošte megle. Pri preiskavi so našli na lokomotivi subotiskega vlaka prazno steklenico, ki je dila po žganju, kar sumnja in krivdo strojevodje še bolj potrjuje.

— Dve nesreči na železnici. Čuvaj južne železnice Petelin Anton iz Breza pri Prešerju se je vračal iz službe domov. Na progi pri Brezovici je hotel preokročiti železniški tir. V tem trenutku je privozil iz Brezovice tovorni vlak, ga podrl na tla in mu odtrgal desno nogo pod kolonom. — Na glavnem kolodvoru v Ljubljani pa je hotel vstopiti na vlak rudar iz Hrastnika Matvež Bebar. Ker je stal pred vlakom, ki vozi na Trbovlje drug vlak, se je hotel Bebar spizati čez tir pod vlakom. V tem trenutku pa, ko je bil ta pod vagonom, se je vlak premaknil in odtrgal Bebarju desno roko. Oba ponesrečena so oddali v ljubljansko bolnišnico.

— Zlobnost ali neumnost? Menda oboje. Pred kratkem je krožila v naših časopisih notica približno sledeče vsebine: Vojak, Srb, petrovgradske posadke je prekorajčil dopust za en dan. Kapetan, tudi Srb, ga je pustil zapreti v neko kazemato in drugo jutro so našli vojaka mrtvega, gad ga je bil pičil. Kapetana so aretirali in sedaj pričakuje stroge sodniške kazni. — Ta grozni dogodek pa ne zadostuje živahni domišljiji Ljubljancev. Evo, kako se je v govorici spremenila kača: Slovenski vojak, Ljubljancev-Trovnjak, nastanjen neke na albanski meji, pride na dopust k poroki svoje sestre. Zaradi obče znanih prometnih težkoč prekorajčil dopust za en dan. Kapetan ga da vreči čez noč v neko zemeljsko jamo in strogo zaukaže, da se tej jami ne sme nikdo približati. Drugo jutro najdejo revčka grozno razmesarjenega od kače, ki mu je bila izjedla tudi oči. Kapetan v svojem obupu je nato ustrelil kačo, potem vojaka in končno sebe. — V podobnostih prirodoslovna absurdnost, v celoti pa zlobnost ali neumnost, razširjena danes znanihi že po vsej Sloveniji v zelo prozorne namene. — Casopisi, ponatisi!

— Polharji in medvedje. V bukovih gozdih v kočevski kotlini in ribniški dolini je že stara navada, da se jeseni lovijo polhi. Ta polhi lov je nekaj privlačnega in kdor gre prvič, bo šel gotovo tudi drugi. Nedavno sta šla v bližini Kočevja dva polharja nad polhe. Ko sta pa zvečer nastavljala svoje škafle, sta nalceta na medvedko s tremi mladiči, katere sta se tako ustrašila, da sta bežala domov in si še drugi dan nista upala po svojo lovsko pripravo.

— Napad v Zagorju. Dne 4. t. m. je neznan zlikovec napadel s samokresom orožniškega kaplara Gulica v Zagorju in ga ranil na levi roki. Storilec je srednje, šibke postave, črnega obraza in hodi elegantno oblečen. Odšel je proti Ljubljani.

— Poziv! Ivan Müller, inženir in lesni trgovec in njegova žena Marija Müller, stanujoča v Ljubljani, Poljanska cesta št. 29, sta ogoljufala razne stranke za velike vose, kakor sta v noči na 12. avgusta letos ubežala iz Ljubljane. Obstoja sum, da sta imenovana ogoljufala tudi še druge osebe in se dotičniki pozivljajo, da se zglašijo pri policijskem ravnanstvu v Ljubljani odnosno pri deželnem sodišču v Ljubljani, oddelek XI., soba št. 94. — Deželno sodišče v Ljubljani, oddelek XI., dne 3. novembra 1923.

— Tatvine v Ljubljani. V noči na 18. oktobra je bilo ukradenega v Metelkovi ulici Anici Verbič več perila, ki se je sušilo. Skupna škoda znaša 500 dinarjev. V noči na 1. novembra je bilo na dolenskem kolodvoru v Ljubljani vlomljeno v nabiralni voz in ukraden zavitek manufakturnega blaga temnorjave in temnozelenkaste barve. Dali je bil ukraden še en zavitek manufakture, naslovljen da Terezijo Ogrin v Novem mestu.

— Ukraden pisalni stroj. Od 2. novembra popoldne do 3. novembra zjutraj je bil ukraden iz pisarne Glasbene matice v Gosposki ulici št. 8 pisalni stroj »Remington« št. 88.590.

— Svojo sestro je okradel. 16letni Slavko Grad iz Novega mesta je osumljen, da je v noči 2. t. m. ukradel svoji sestri Eli Potočnik iz barake na Kodoljevem 7000 kron, nato pa je neznan kam pobegnil. Fant je majhne, krepke postave in nosi ponošene baržunaste hlače in sivo vojaško bluzo.

— Ukraden puran. V gostilni pri Starem Tišlerju v Kolodvorski ulici je bil dne 30. oktobra begu Džonanovič z dvorišča ukraden puran.

— Tatvine koles. Moško kolo znamke »Kinta« z navzgor obrnjenim krmilom, vredno 4000 Din, je bilo ukradeni soferju Josipu Pelcu s hodnika v Narodnem domu. Dirkalno kolo znamke »Adler«, z navzdol obrnjenim krmilom in novimi belimi gumijevimi plašči, vredno 1750 Din, je bilo dne 4. novembra ukradeni Ivanu Ramovšu v Stožicah. Dvokolo, brez znamke, črno pleskano, vredno 1500 Din, je bilo ukradeni 4. novembra Srećku Klasek v Ljubljani.

— Tatvina psa. Lesnemu trgovcu Ivanu Ankele pri Sv. An. pri Trzinu je bil dne 28. m. m. ukraden 5 mesecev star pes, čiste volčje pasme, temnosive barve, ki služi na ime »Pafa«, vredno 1000 Din.

— Zima tatvine in vlom. Zadnje dni se opaža približevanje zime na vse močnejše načine. Eden glavnih pojavov približujoče se zime so tudi številni vlom in tatvine. Uzmotvijo nočejo, da bi jih pozimi zeblo, pa si preskrbijo vse potrebno: gorko perilo, dobre čevlje, nekateri tudi površnike, seveda, vse na tuj račun. Iz vseh mest, pa tudi z dežele prihajajo dan na dan poročila o drznih vlomih in tatvinah. Zlasti na kmetih je zadnje dni veliko tatvin obleke in perila. Zato pazite, kje posušate svoje stvari.

— Vlom v Gaberju pri Celju. Koncem minulega meseca so neznan tatovi vlomili pri kočarici Mariji Setine v Gaberju pri Celju in ji odnesli 7 kg masti in 9 rjuh iz domačega platna v skupni vrednosti 800 dinarjev.

— Roparski napad. Neznani lopov je dne 27. m. m. napad pri Kanizarskem mostu posestnika Martina Jenko iz Doblič in mu vzel ručavo usnjato denarnico z 800 dinarji gotovine, legitimacijo za polovično vožnjo na Brezje in 4 odrezke čekov davčnega urada v Črnomlju. Storilec je visoke postave, močan, je star okrog 40 let in govori dolensko narečje.

— Beračenje po mestu. Nekateri »asopisi« poročajo, da je policija v Sremski Mitrovici popolnoma preprečevala vsako beračenje po mestu. Mogoče bi bilo kaj takega umestno tudi v Ljubljani, toliko boljše zato, ker imamo vpeljan takozvani občinski davek na ponočni obisk gostin in ki nosi geslo: Za mestne reveže. Ti mestni reveži bi se morda zadovoljili z donosi teh listkov, tuji pa včasih sploh niso dobili pravice izvrševati svojo prosjaško obrt v Ljubljani. Tako se je pa zadnji čas ta navada že tako razpasla, da ti na vsakih glavnih vratih večjih hiš pripoveduje včasih res potreben, včasih pa tudi nepotreben možki ali ženska, da je dandanes težko živeti na svetu. Če se njegovim prošnjam, katere bi pogosto lahko imenovali zahteve, odzoveš s papirnato novčanicjo za 25 par, se ti lahko pripeti, da ti jo vrže nazaj, v najboljšem slučaju zabrusi par kletvic za teboj. Ob petkih pa sploh ni, da bi človek ostal doma v svojem stanovanju. Dobro bi bilo, če se prosjačenje po Ljubljani res ne more preprečevati, da bi se vsaj raznim neopracenim, še dela zmožnim prosjakom malo stopilo na prste.

— Dete in policijski pes. Te dni se je izgubilo v Podkarpatski Rusiji triletno dete. Starši so iskali otročička vsepovsod, ali zastoj. Navsezadnje so se obrnili na policijskega agenta, ki je imel dobrega policijskega psa in ga prosili, da bi pomagal s psom zaslediti izgubljeno dete. Psa so pripeljali k postelji, kjer so mu dali ovčati čevljiče in druge otročje reči. Kmalu na to je pes stekel iz sobe in šel po sledi v mestno okolico, kjer se je v veseljem lajanjem približal skupini otrok, ki so se igrali na ondnotni livadi s pogrešanim detetom vred. Srečni starši so bogato obdarovali bistrega policijskega psa.

— Celjske novosti. Koncert. V soboto, 3. novembra se je v mali dvorani hotela »Union« vršil dobro uspel koncert priznanega klavirskega virtuozna našega rojaka Trosta z Dunaja. Programne točke je g. Trost izvajal mojstrsko, kar je pričel vedni in vedni aplavz umetniku. Kakor čujemo, se za dne 12. novembra pripravljajo koncerti violinske virtuozinje gospe Fani Brandt ter pianista g. prof. Ciril Ljčarja. Sobotni tržni dan je bil dobro obiskan. Okoličani prinašajo na trg v zadostni množini raznih vsakdanjih življenjskih potrebščin. Tudi mesa je dovolj na razpolago. Govedina je srednje kakovosti po 20 Din kg. Izostal pa je običajni svinjski sejem, kateri so v celjskem okraju vsled slinavke prepovedani do nadaljnjega. — Prorok. Čunska seja celjskega občinskega sveta se bo vršila v prihodnjih dneh. — Vreme je pri nas zadnje dni postalo neprijetno, megleno in hladno. Sonce se le tuhtam malo pokaže. Neprijetni dnevi po zadnjih toplih skoro poletnih dneh. — V mestnem gledališču bo danes zvečer gostovala z izbranim sporedom članica beogradskega narodnega gledališča gospa Marija Vera.

— Mariborske novosti. Mestni fizikat iz izdali o zdravstvenem stanju mestnega okolja v minulem tednu nastopno poročilo: šen, prejšnji 3, ozdravljeni 2, ostane 1; griža, prejšnji 6, ozdravljeni 3, ostanejo 3; škrlatinka, prejšnji 4; davica, prejšnji 1, ozdravljen 1. — V minulem mesecu je bilo na okrajnem glavarstvu kot obrtni oblasti izdanih 21 novih obrtnih dovoljenj, izbrisanih pa 13. — V svoji razdraženosti, ker ga je krmčar Cobetti v Vojašniški ulici postavil iz gostilne na cesto, je 32-letni Ivan Začinovič z roko razbil steklo na vratih. Pri tem ne navadnem poslu si je prerezal glavno žilo na desni roki ter je moral v bolnišnico.

— Najlepše knjige, slovenske, srbohrvatske, češke, ruske, nemške, italijanske, francoske in angleške, izposoja vsak delavnik od 5. do pol 8. ure zvečer šentjankobskaja knjižnica v Ljubljani, Vožarski pot 2, koncem Florjanske ulice, električno postajališče. Na razpolago popolni imeniki knjig. Odjemalci z dežele morajo po knjige sami hoditi oziroma po nje pošiljati, knjižnica jih ne pošilja po pošti.

— Opozorilo. Tovarna čevljev Peter Kozina & Co., je izdalo znižala dosedanje cene v vseh svojih detajlnih trgovinah. P. n. občinstvo naj se v lastnem interesu poslužiti te prilike.

— Opozorjamo, da se je tvrdka I. Maček, stara, priznana solidna trgovina z oblekami, preselila v hišo »Pokojninskega zavoda« na Aleksandrovi cesti št. 12, kjer prodaja še nadalje po izdatno znižanih cenah.

Novosti iz Primorske.

— Fašisti še ne dajo miru. V Tinjanu v Istri so slovesno in veselo proslavili predzadnjo nedeljo domače »žganjane«, seveda z dovoljenjem pristojnih oblasti. — Proti večeru, ko je bilo razpoloženje precej veselo in so se čule slovenske pesmi, pa so prišli fašisti in prepovedali slovenske pesmi. Med fašisti je bilo precej tudi takšnih, ki jim je šla včasih slovenska pesem prav iz srca in so morali kar po slovensko zahtevati, naj se slovensko ne poje, ker italijanski kot Slovenci niso znali povedati. Med prerekanjem je prišlo do pretepa, med katerim so Tinjanci fašiste razorožili in orožje — 6 samokresov — drugi dan izročili na orožniški postaji v Miljah.

— Nepismenost v Italiji. Italijansko prosvetno ministrstvo je m. m. razglasilo v svojem Uradnem listu, podatke o nepismenosti v Italiji. Po teh poročilih vidimo, da južna Italija glede nepismenosti prav nič ne nadkrijuje naše Južne Srbije. V Calabriji je 70% nepismenih, Basilicata 65%, Puglie 50%, Molise 59%, Sardegna, Abruzzi in Sicilia 58%. Tako gre dalje, kolikor bolj proti severu, toliko so manjše številke analifabetov. Najbolj prosvetljena je pokrajina Piemont, ki izkazuje 11% analifabetov, Italijani, ki se ponašajo s svojo 2000 letno kulturo, naj gredo štet analifabete med primorskimi Slovenci, pa bodo našli v hribovskih vaseh komaj 5—6% nepismenih.

Sport in turistika.

— Lahkoatletski turnir LASK-Jadran. V nedeljo popoldne se je vršil na igrišču Ilirije lahkoatletski turnir med navedenima kluboma, ki je bil prvi te vrste v Sloveniji. Zmagal je LASK v razmerju 59:54 ter dosegel velik moralen uspeh s to zmago nad Jadranom, ki stoji na drugem mestu za pravkom Slovenije SK Primorje. Drugi nastop Laska izza svojega obstoja je bil naravnost senzacionalen. Organizacija in vodstvo je bila zelo dobra ter delovala zelo točno. V naslednjem podajamo dosežene rezultate: Za Lask je nastopilo 10, za Jadran 8 tekmovalcev.

Tek 100 m. 1. Kregelj (J.) 12 sek., 2. Kandare, 3. Umek (oba Lask) (5 tek.). Skok v vis. s zaletom. 1. Lojk (J.) 1.435 m., 2. Ljubič, 3. D. Gruntar (oba L.) (4 tek.).

Štafeta 4 × 100 m. 1. Lask 49.6 (Umek, B. Kandare, Ljubič, L. Kandare), 2. Jadran. Skok v vis. s zaletom. 1. Lojk (J.) 1.435 m., 2. Ljubič, 3. D. Gruntar (oba L.) (4 tek.).

Tek 400 m. 1. Kregelj (J.) 56.7, 2. Hartman B. (L.), 3. Jamnik (J.) (5 tek.).

Met krogla. 1. Primožič (J.) 33.75 m., 2. Vukmanovič (L.), 3. Lojk (J.) (6 tek.).

Skok v daljavo s zaletom. 1. Lojk (J.) 5.16 m., 2. L. Kandare (L.), 3. Kregelj (J.) (5 tek.).

Met diska. 1. Vukmanovič (L.) 28.84, 2. Oražem (L.), 3. Sever (J.) (6 tek.).

Šved. štafeta (100 × 200 × 300 × 400). 1. LASK 2:16.6, 2. Jadran.

Skok z mesta v daljavo. 1. Lojk (J.) 2.56, 2. B. Kandare (L.), 3. L. Kandare (L.) (5 tek.).

Tek 1500 m. 1. Kregelj (J.) 4:50.2, 2. Praunseis (J.), 3. Slapničar (L.).

— Slovan-Ilirija rez. 2:2 (0:1). Slovan je odigral v nedeljo na igrišču Ilirije prijateljsko tekmo z rezervno Ilirije. Tekma je bila prav čedna, klati igralo se je obojestransko v živahnem tempu ter z elanom. Igra je bila odprta, ter valovala iz polja v polje, vsled tega so se tudi kritične situacije na eni kot drugi strani vrstile ena za drugo. Pri Slovanu je zelo ugajala obramba Lansky-Kos, medtem ko je napadalna vrsta vsled pomankanja strela na gol zamegnila izborne pozicije. Ilirija je igrala v svoji vsakdanji formi. Dober je bil mladi vratar Miklavc ter v napadu notranji trijo. Višek nediscipline je pokazal izralec Ilirije Weib, ki se je spozabil tako daleč, da je delil na igrišču zašulnice.

— Primorje komb. — Jadran 3:2 (1:1). Rezerva Primorja ojačena s Birsom, Windischem in Zargajem je izvajala v nedeljo po trdem boju senzacionalno zmago nad prvorazrednim Jadranom. Jadran, ki je nastopil razen rezervnega vratarja docela kompleten, je predvedel zelo nervozno igro in dasi je bil tehnično in v polju v premoči je moral vendarle podleči zelo žilavo in ambiciozno igrajoči rezervi Primorja. Posebno je bilo opaziti pri Jadranu slabo in netočno dodajanje žoge. Pri Primorju je bil izborni branilec Birs, ki je bil glavni oslon moštva, ki je naravnost briljal. Zelo dobra ter v svojih akcijah zelo nevarna je bila napadalna vrsta s Galešičem kot srednjim napadalcem. Izborni je bil tudi Zargaj na krilu. Pri Jadranu je bila obratno napadalna vrsta najšibkejša točka v moštvi, ki si ni znala ustvariti dobrih situacij. Zanimivo je, da je bil na vsaki strani eden autogol. Gole za Primorje so dosegli prvega Erman z glavo po centerju Zargaja, a drugega Zargaj po izvanrednem solo-prodoru iz sredine igrišča. Za Jadran je scortal iz scrumage Martinak. Sodil je g. Beneš dobro. V predigri je premagala rezerva Jadran mladinsko moštvo Primorja s 2:0.

— Ilirija v Celju. V nedeljo je gostovala Ilirija v Celju proti tamkajšnjemu Athletic-Sportklubu ter ga porazila s 2:0 (0:0). Igra, ki jo je predvedla Ilirija, je bila naravnost ekshibicijska ter ena najboljših, ki jih je letos odigrala. Kontakt med posameznimi deli moštva je bil izborni. Rezultat zdaleka ne odgovarja napram predvedeni igri. Atletiki so bili cel čas igre potisnjeni v defenzivo ter so komaj enkrat prišli do strela. Klub silni in poštvovalni obrambi domačinov je mogla Ilirija poslati po Učaku in Pevalaku dvakrat v mrežo. Sodil je g. Willer iz Zagreba dobro.

— Jugoslovanski avtomobilski klub je imel v nedeljo, dne 28. oktobra pod predsedstvom g. veleindustrijalca Vinko Majdiča svoj redni občni zbor, katerega se je udeležilo veliko članov. Iz tajniškega poročila je posnelt, da je Jugoslovanski avtomobilski klub v pretečenem letu krepko deloval, posebno glede notranje organizacije in poglobljenja Zveze z bratskimi avtomobilskimi klubi v Zagrebu in Beogradu. Stremljenja po snovanju enotne avtomobilске organizacije za celo državo, v kateri bi bili vsi sedanji klubi, lepo napreduje, kar je posebno važno zaradi tega, ker si je srbski avtomobilski klub v Beogradu izposloval pri mednarodni avtomobilski zvezi v Parizu internacionalno priznanje. Tudi vprašanje glede olajšanja prometa z avtomobili preko meje se bliža ugodni rešitvi. Iz notranjega poslovanja kluba je omeniti, da je v pretečenem letu postavil po cel Sloveniji nove svarilne avtomobilске table, posebno po celem Gorenškem in v severni Sloveniji. Prihodnje leto se bode delo nadaljevalo po Dolenski in Notranjski ter v Prekmurju. Pri tej akciji je klub s hvalevrednim zanimanjem podpirala gradbena direkcija v Ljubljani, za kar ji je izrekel občni zbor svoje priznanje in zahvalo. Klub je povzročil tudi konferenco pri Pokrajinski upravi glede ureditve policijskih predpisov za vožnjo z avtomobili, ter je tudi v tem pogledu našel pri merodajni oblasti popolno razumevanje. Klub je po blaginikovem poročilu imel 19.137 kron dohodkov in 16.245 K izdatkov. Pri izpopolnitvi klubovega načelstva so bili na novo izvoljeni gospodje: inženir A. Ditrich, Industrialec Rado Hribar, veletržec Emerik Mayer, generalni ravnatelj Avgust Praprotnik in bančni ravnatelj Avgust Tošl. V tehnično sportno komisijo so bili za bodočo poslovno leto vpoklicani gg. Rado Hribar, Viktor Bohinc in Demeter Majdič. Na to je izvolil občni zbor gospoda dr. Cirila Žizke, načelnika odseka za promet strancov v trgovinskem ministrstvu v Beogradu za svojega častnega člana v priznanje zaslug, ki jih je iztekel za avtomobilizem v Sloveniji in za Jugoslovanski avtomobilski klub. Na predlog gen. ravnatelja Avgusta Praprotnika se je sklenilo podpreti društveno delovanje s pristopom novih članov. Po rešitvi nekaterih slučajnosti je predsednik ob 14. uri popoldne zaključil lepo uspešo zborovanje.

Iz društvenega življenja.

— Muzejsko društvo v Ptuj priredi v sredo, dne 11. novembra ob 6. uri zvečer predavanje v Mestnem gledališču. Govoril bo predsednik Zgodovinskega društva v Mariboru, g. prof. dr. Fran Kovačič o kulturnih razmerah v Ptuj v 13. in 14. stoletju. Predprodaja vstopnic pri g. Senčarju v gimnaziji. — Odbor.

— Društvo slušateljev Juridične fakultete je imelo dne 30. oktobra 1923 svoj VII. redni občni zbor, na katerem se je izvolil sledeči odbor: predsednik Kasper Udo; podpredsednik Tomšič Lojze; tajnik Kajnih Zdravko; blaginjak Berlic Leon; I. knjižničar Grmovšek Srečko; II. knjižničar Bučar Joža; odbornik: Pleiwels Karol; revizorja Mejak Ervin, Sketelj Karol, vsi cand. iur.

— Predavanje »Bratstva«. Jutri, v sredo ob pol 8. uri zvečer predava na drž. realki (poleg univerze) pisatelj Franc Erjavec o gospodarskih problemih Slovenije.

— Društvo najemnikov za Slovenijo opozarja, da se vrši prihodnja javna odborova seja v sredo, dne 7. t. m. ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta št. 12, pritrilčno, desno.

Izpred sodišča.

— V kazenski zadevi okrajnega glavarja dr. Lajnskega proti namestniku velikega župana dr. Pfeiferju je zaradi žaljivih opazk in dolžitev nečastnih dejanj v uradnem poslovanju, ki jih je dr. Lajnske očital dr. Pfeiferju, na priliki prve razprave, vložil poslednji proti svojemu nasprotniku tožbo zaradi razžaljenja časti, oziroma ovadbo zaradi pregreška § 104 srb. kaz. zak.

Dopisi.

— Sevnica. Naš trg je v nedeljo obiskal Krekov kvartet (pevci »Ljubljanskega Zvona«) iz Ljubljane in nam je v siskolski dvorani priredil pevski večer, na katerem smo poslušali kvartete Maška, Hajdriha, Kocjančiča, Mirkica, Adamčiča, Prelovca itd. ter narodne pesmi. Razumljivo, da so nas gostje s petjem zelo razveselili, saj v Sevnici še dosedaj nismo imeli nobene podobne prireditve. Najbolj nam je bila všeč F. Maroltova narodna »Oj ti sovski bobene«, s prelepo basovo partijo. Kvartet je moral peti dvakrat, po vzporedu pa še parkrat. Na prijateljskem sestanku se je starosta Sokola g. nadučitelj Dmrovec v imenu Sevnčanov Krekovemu kvartetu zahvalil za prireditev lepega pevskega večera in je napisal smotreni delavnosti »Ljubljanskega Zvona« in njegovega pevcevdje g. Prelovca.

— Od Sv. Jurija ob Pesnici. Da nismo imeli letos toče, bi bili vsega dosti pridelali. Tako pa imamo več kakor za polovico manj vinskega pridelka kakor lani. A kar smo naprežali, je neprimerno boljše kapljica od lanske: dobra je v ustih in zdrava v telesu. Močna je pa tudi, močna, tako da meče nepravilne pivce. Cene novemu pridelku so od 18—20 kron. Kakor smo rekli, je toča pač škodovala trti, na polju in po vrteh pa ni napravila posebnih škod. S senom in otavo smo se obilo zalozili, da ne bomo prodajali telet kot lanske zimo, ampak jih bomo rajši redili in skupili zanje v par letih lepe tisočake. Še par dobrih semenih letin, pa bomo spet na konju.

Borzna poročila.

Gospodarstvo.

INDUSTRIJA.

× **Produkcija piva v Češkoslovaški.** Letos je obratovalo v Češkoslovaški 591 pivovar, ki so zvrstili 6.122.668 hl piva. 99,27% se je porabilo doma, 0,73% pa se je izvozilo. Splošni davek na pivo je znašal leta 1922 168,347.096 čsl. kron, davek na zemljišča pa 61.868.460 čsl. kron. Na vsakega prebivalca Češkoslovaške je odpadlo 44,7 l piva in 16,91 čsl. kron davka na pivo in zemljišče.

TRGOVINA.

× **Uvoz italijanskega vina v Češkoslovaško.** Italijansko-češkoslovaška trgovska zbornica v Trstu je sklenila s češkoslovaško vlado dogovor, da se zniža carina za uvoz italijanskega vina, kakor se je to zgodilo za francosko vino.

× **Ameriško-češkoslovaški trgovinski sporazum.** Med Zedinjenimi državami in Češkoslovaško je došlo 29. oktobra do trgovinskega sporazuma, ki bo veljal do leta 1925. V njem sta sklenili redna trgovinska pogodba med obema državama.

× **Lesna trgovina v Madžarski.** Je postala zadnji čas zelo živahna, zlasti s stavbnim lesom. Večje količine so odpošiljali na japonsko in Francijo.

× **Zunanjia trgovina Amerike.** V septembru je znašal uvoz v Zedinjene države 55 milijonov, izvoz pa 381 milijonov dolarjev.

× **Izvoz sladkorja iz Madžarske.** Med nadzarskimi sladkornimi industrijami in vlado

je bil dosežen sporazum glede izvoza sladkorja. Izvozniki bodo imeli preostle roke, kakor dosedaj, položili pa bodo vso izvozno valuto že v naprej pri devizni centrali.

× **Izvoz živil iz Rusije.** V času od 1. oktobra 1922 do 1. oktobra 1923 se je izvozilo iz Rusije 44.800.000 pudov pšenice, 27.919.000 pudov rži, 6.800.000 pudov bobov, 4.180.000 pudov riža in 1.450.000 pudov ovsa. Izvoz se je porazdelil sledeče: v Nemčijo je šlo 28 milijonov, v Holandsko 2.178.000, v Finsko 4.904.000, na Dansko 4.785.000 pudov, v Letonsko 1.286.000 pudov in v Anglijo 1.202.000 pudov.

× **Mednarodni sejem v Lyonu.** V Lyonu se bo vršil mednarodni vzorčni sejem od 1. do 16. marca 1924. Okrožnica uprave sejma s pogoji za razstavljalce je interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

KMETIJSTVO.

× **Poskusi gojenja bombaža na Madžarskem.** Letos so poskusili na Madžarskem z gojenjem bombaža, vendar se poskusi niso obnesli. Drugo leto bodo poskuse obnovili.

DENARSTVO.

× **Ujedinjena banka v Beogradu.** Je prišla v konkurz. Predloga upravnega odbora, da bi se banka sanirala brez stečaja v roku 3 let, sodišče skoro gotovo ne bo upoštevalo. V ožji poslovni zvezi s to banko sta bili tudi komisijska banka in srbska zemljska banka v Beogradu.

× **Kotiranje vrednostnih papirjev na dunajski borzi.** Borzni svet na Dunaju se je odločil, da bo v bodoče postopal mnogo strožje pri presojanju vrednostnih papirjev, ki naj bi kotirali na dunajski borzi. Pripuščen bodo samo najboljši inozemski papirji.

× **Nov denar v Rusiji.** Rusija name-rava izdati nov denar, ki bi zamenjal rublje emisije 1923. Denar bo izdan v imenu sovjetskega saveza, ki je tudi oživiloril to idejo. Ta novi denar bo veljal na ozemlju vseh potom sovjetskih združenih ozemelj.

× **Moratorij na japonskem.** ki ga je izdala vlada po potresni katastrofi, je pre-stal z 10. oktobrom. Skodo, povzročeno po potresu, cenijo na 1865 milijonov jenov, kar pomeni 13% produktivne vrednosti opu-stošenih krajev. Dosedaj še ni rešeno vprašanje izplačanja zavarovalnic (skupno 2,4 milijarde jena), ki ga zahteva javnost. Zavarovalnice so bile sicer oproščene plačanja potresne škode, toda radi zahtev javnosti se peča sedaj japonska vlada z mislijo, da bi sama prevzela del premije na se.

RAZNO.

× **Protestni shod SKS proti davkom.** V nedeljo se je vršil v dvorani Mestnega doma v Ljubljani protestni shod proti davčnim bremenom. Shod je sklical Samostojna kmetijska stranka in se ga je udeležilo precej ljudi. Otvoril ga je Ivan Pipan, nato pa je Ivan Pucelj razpravljal o davčni obremenitvi Slovencev in neuspehih klerikalne politike. Na shodu je bila sprejeta resolucija, ki so jo zborovalci nesli na pokrajinsko upravo.

DOBAVE.

× **Dobava papirja.** Pri ravnanstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 17. novembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave večje množine raznega papirja. Predmetni oglas s natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava vijakov.** Pri ravnanstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 17. novembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznih vijakov. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava firneža.** Pri ravnanstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 17. novembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave 6000 kg firneža. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava gradbenega lesa.** Pri ravnanstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 17. novembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave 32 m³ lipovine, 8,8 m³ orehovine za furnirje in drugo in 6,4 m³ jablanovine. Predmetni oglas s natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobava riža, makaronov in fižola.** Pri intendanci Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 15. novembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave 750 kg riža, 550 kg makaronov in 300 kg fižola. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Razglas o popravilu vojaških čevljev.** Vse čevljarke zadruge, podjetja in mojstre se opozarja s tem na razglas objav-ljen v uradnem listu št. 180 z dne 31. oktobra 1923, s katerim se razpisuje na dan 8. novembra 1923 ob enajstih v pisarni komande V. žandarmerijske brigade v Ljubljani javna licitacija za popravilo vojaških čevljev. Oddajalo se jih bo v partijah počenši s 50 do 100 parov in bo skupno od-danih 1000 eventualno več parov. Pripominja se, da je navedena licitacija javna in ustmena ter, da je potrebno, da pridejo označenega dne interesi osebno k licitaciji. Pogoje naj si ogledajo interesi že pred dnevom licitacije pri gori navedeni komandi.

× **Oddaja tobačnega prahu.** Tobakna tovarna v Ljubljani bo prodala na ustre-ni dražbi dne 6. decembra t. l. ca 3000 kg kompostiranega tobačnega prahu. Pogoje dražbe so na vpogled v ekonomiji tobačne tovarne.

Pisalni stroji, potrebščine itd.
Mehanična delavnica
(popravljalnica)
LJUBLJANA
Šelenburgova ul. 6/1.
L. Baraga.

Jul. Zeyer:

Gompači in Komurasaki.

(Japonski roman.)

(Nadaljevanje.)

»Moj gospod,« je kratko odgovoril Gompači, »moje življenje je vaše.«

Starec je pokimal, se ozrl po sobi in rekel: »Natančno se spominjam, kam so vložili moj denar, ko so mi ga vzeli.«

Dvignil je rogožo v najzadnjem kotu sobe in odvalil s pomočjo Gompachijske ploščat kamen. Tam sta našla črno skrinjo, poslikano z zlatimi črešnjami, in v skrinji je ležala med raznimi dragocenostmi možna zlata. »To je moja možnaja!« je rekel starec, vzela denar in prezirljivo prevrnil skrinjo, da so se dragulji razleteli po tleh. Ni se zmenil zanje.

»Moj konj je menda še v lopi, kamor so ga postavili pred osmimi dnevi,« je dejal in šel počasi iz hiše. Gompachi je šel za njim. Na koncu vrta je stala lopa in konj je bil res še tam. Rezgetaje je pozdravil svojega gospoda.

Gompači ga je pomagal osedlati in ga peljal na vrt. Starec je skočil v sedlo in rekel:

»Ne moremo pomagati, gospod, ne preostaja vam nič drugega, kot da greste peš zraven mene. Torej kvišku, idimo!«

Gompači je prijel konja za uzdo in šli so. Tu sta začula tihi sladki glas deklice.

»Ne zapustite me!« je prosila. »Kaj bi počela sama v pustinji? Poginem ali pa padem zopet razbojnikom v roke.«

Stala je blede pred njima, s povešenimi očmi, s prekritimi rokami na prsih, ponižno sklonjena kakor cvetlica na polju, kadar sapica pihlja.

Mesečina jo je jasno obsevala in lila svoj čar na njeno milno postavico.

Gompači je gorel od sramu, nehalno je pozabil na deklico, ki ga je rešila. Njegove misli so bile tako polne sanj o bodočih uspehih v Jedu!

»Kaj morem storiti za vas?« je zmedeno vprašal, »in kdo ste?«

»Imenujem se Komurasaki,« je odgovorila deklica, »in moj oče Sogoro je premožen najemnik na enem izmed posestev kneza Kocuke Masanabu, gospoda na Sakuri. Potovala sem po vodi s svojo sorodnico in prepadi so naju. Ubožica je umrla nedavno tukaj od strahu, čemurli so se rešili s tem, da so splavali na breg in se razgubili po ravnini v visoki travi. Moji starši bržkone mislijo, da sem mrtva. Spremite me k njim, v enem ali dveh dneh dosežemo moj rojstni kraj in moj oče vas bo blagoslovil. Potem potujete v Jedo, vabeči sreči naproti; celo življenje se vas bomo hvaležno spominjali, čeprav bi vas morda nikoli več ne videli.«

Globoko je vzdihnila in zopet povsila oči; bolesten usmev se je prikazal na njenem obrazu. Krasna in priključiva je bila. Tiho je bilo, precej dolgo ni nihče govoril; slednjič se je oglašil starec v mesečni noči:

»Ta deklica je nama obema rešila življenje in prostost, njena želja je pravična in skromna. Izpolnite ji željo, peljite jo na očetov dom in pridite potem za menoj v Jedo.«

Čez nekaj časa je dodal: »Tudi jaz ji hočem biti hvaležen.« Vzel je možnjo in iztresel znatni del zlata na dlan ter rekel deklici: »Vzemite, vaše je.«

Deklica se ni ganila, ni dvignila oči niti roke. »Če nečete mojega zlata zase, dajte ga, komur hočete,« je rekel starec nekoliko nevoljen.

Komurasaki se je zdela, kakor da ne sliši. Starec je razprostil prste in naklonil dlan.

»Do svidenja!« je vzkliznil Gompachi, dočim je deževalo njegovo zlato počasi v travo k dekličinim nogam, kjer je v mesečini rdeče zagorelo. Potem je pogljal svojega konja in dirjal v noč.

Topot konja je umiral v daljavi; starec je že davno izginil v mesečni noči; Gompachi in Komurasaki sta še vedno molče stala, zatopljena vsak v svoje misli.

Slednjič se je pripognil mladenič k tlom in pobiral plašno raztreseno zlato, ga del v svojo skoro prazno možnjo in jo slednjič potlačil za pas, ko mu deklica na njegovo zopetno ponudbo, naj vzame svoj denar, ni odgovorila niti z besedo niti s kretnjo.

»Noč se nagiblje h koncu,« je rekel mladenič, »pojdiva solncu naproti.«

Deklica se je vzravnila, kakor da se prebujala iz spanja, in pokazala z roko, v kateri smeri morata potovati, da prideta v njen rojstni kraj.

V nekoliko urah sta dospela v prijazno vas, kjer sta lahko najela nosilnico, in sedaj se jima je začela pot, polna razkošja. Pokrajina se je izpremenila v vrt.

Najprej sta potovala po zeleni ravnini z neskončnim horizontom na eni strani in z valovitimi obrisi krasnih gričev v daljavi na drugi strani. Ravnina je bila kakor posajena s skupinami visokih bambusov, ki so bile videti kakor velikanji šopki. Od časa do časa sta počivala v njihovi senci in bilo je tako sladko gledati na jasno nebo skozi šopaste vrhove, opirati glavo na svetlo-zelena debla z zlatimi progami in poslušati drobne ptice, ki so se podile v mladi bambusovini, ki je rastle kakor mlad rod okoli resnih velikanov in katerih dolgi nežni listi so valovili v zraku kakor tisoč plapolajočih trakov in se igrali z vetrom.

Potem ju je peljala pot v cipresove gaje; vrh gričev so rastle krasne cedre. Nežen vonj, ki so ga dihala ta drevesa, je bil tako očarujoč, da je zvalil deklico včasih k tihim pesmi, ki je mladeniča navduševala do skrajnosti. Slednjič sta dospela do globoke doline neodoljive ljubkosti. Gozdna pobočja so šumela in se temnila, vrhove so zlatili solnčni žarki in v senci so cvetele rožaste azaleje,

blesteli so nagrobni kameni ali preproste žare in njihovo svečano, sveto tišino je motilo le žuborenje skritih studenčkov. Nekoč sta videla zdaleka tudi morje, modro je odsevalo skozi zaveso temnih smrek in bilo je vabljivo in polno miru kakor savnjave oči Komurasakine.

Gompači si ni mogel kaj, da ne bi občudoval njene nenavadne lepote, moral je obožavati njeno skromnost, njeno tiho navedbo, njen preprosti rojstni kraj, ko se je končavala njuna pot in se je bilo treba kmalu ločiti. Bilo mu je, kakor da se prebujala iz prijetnih sanj.

Ustavila sta se na griču, pod katerim je ležala njena rodna vasica sredi vrtov in njiv. Čedne hišice iz rdeče cedrovine s slikovitimi pročelji, mnogimi pomoli, altani in balkoni, so se dvigale sredi drevja. Bila sta že tako blizu vasi, da sta slišala smeh otrok, videla gnezda lastovic pod izrezljanimi nadzidki.

Komurasaki je začela od radosti, ko je kazala veliko udobno hišo z visoko streho, okrašeno s pestro pobarvanim žlebov, ki je bil lep rezbar-sko delo, pod katerim se je zibala cela vrsta kitaj-skih svetilk, z balkonom iz ološčenega jelovega lesa ter z majhnimi vrati, h katerim sta peljali dve vrsti visokih in piramidno pristrženih kriptomerij, z listi kakor puščice.

»Tam stanuje moj dobri oče,« je rekla, »in moja draga mati.«

Potem je postala žalostna in je dodala: »Sal ostanete pri nas dalje časa, da se odpčitete? Ah, morda vas ne bom nikoli več videla, ko se ločiva?«

In solza ji je privrela iz očesa.

Tu je čutil Gompachi tako čudno toploto v prsih in tako nerazumljivo ga je streslo in zdelo se mu je, da so tudi njegove oči vlažne. Prijel jo je za roko in jo potegnil k sebi, jo poljubil na čelo in šepetal: »Oh, Komurasaki, ljubim te globoko in vroče.«

(Nadaljevanje sledi.)

MALI OGLASI:

Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para. z davščino vred.

Posojilo Din 25-30.000

iskom. Kot garancijo dajem eno drevesnico in še posebej po-rošivo. Plačam 10% obresti. Ponudbe prosim na upravištvu tega lista pod: Varno posojilo.

Blazine, žima

morska trava, Peter Kobal — Kranj, Glavni trg, tvornica vseh vrst blazin, žime in morske trave, modroce na peresih. — Specijalna trdnjava za izdelovanje klubgarnitur. — Najnižje cene! — Najsolidnejši izdelki! Zahtevajte oferte in cenike!

Državni uslužbenec

vdovec, se želi poročiti z gos-podičjo ali vdovo brez otrok 40—50 let staro, katere ima nekaj premoženja. Ponudbe pod „Hitro“ na upravo lista.

Dve novi enonadstropni hiši

s trgovino z mešanim blagom, katere se lahko prevzame, z vrtom in gozdom naproday za 750.000.— kron. Pojasilna v Realitetni pisarni, Ljubljana, Poljanska cesta 12.

Kovačijo

z orodjem, in stanovanje se išče. Naslov v upravi lista.

Specijalna mehanika

delavnica za popravilo pisalnih in računskih strojev. L. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6/1.

Vilo na Bledu

s štirimi sobami, pritlikinami in 3000 m² naravnega parka proda za Din 150.000.— Realitetna pisarna, Ljubljana, Poljan-ska cesta 12.

Kurjač

Iskušen, več centralne kurjave, pri lokomobilah, tovarniški kurjave itd. išče primerne službe. Naslov v upravi lista.

Mlekarna Kos

v Mariboru, Jenkova ul. 6, pri-poroča dnevno sveže dobro mleko a 14.— K liter. Stealnim odjemalcem celoletna dobava zagotovljena.

Kupim

več vagonov zdravega, lepega in čistega korenja, belega, ru-menega in rdečega. Tudi nekaj vagonov lepih, letošnjih orehov. Ponudbe s ceno, franco postaja na upravo lista pod »Korenje, orehi«.

Strežnik,

priden, vesten, zanesljiv in zme-ren se sprejme s 1. novembrom t. l. v zdravilišču Golnik. Pismo-ne ponudbe s pričetki je po-slati upravištvu drž. zdravil-išča Golnik, p. Tržič.

Sobo

prazno, veliko, išče zakonaki par brez otrok za takoj. Plača dobro. Da za nagrado francoske ure zastoj. Naslov v upravi.

Posestva od 3 do 175 ora-lov.

posestvo z žago in vodno močjo, vila po kupu takoj prosto sta-novanje.

Gostilna v Mariboru 600.000 K tovarne, gozdna posestva proda pisarna Zagorski, Maribor, Bar-varska ulica 3.

Iščem prazno mesečno sobo

(eno ali dve) za takoj ali po-znejši čas z posebnim vhodom in električno razsvetljavo. — Cenjene ponudbe na upravo lista pod „Nujno“.

Sprejem

1—3 letnega otroka poštenih staršev v domačo oskrbo. — Naslov v upravi lista.

Priporoča se

konfekcija, krojačnica za dame in gospode po meri, po naj-modnejših žurnalnih. Brata Brunsko, Ljubljana, Židovska ulica 5.

Naslove stanovanj,

ki bodo prosta. Kdor jih pre-skrbi, dobi eno leto francoske ure zastoj. Naslov v upravi.

Stanovanje

dobi, kdor kupi hišo, 2 parceli v Mostah, 5 minut od tramvaja. Solnčna lega. Cena Din 125.000. Vprašajte pri Hinko Privšek, Miklošičeva cesta 18/1.

„Vesna“ Brata Pohlin i. dr.

tvornica vlasnic, kljukic, ričlic za čevlje, kovinastih gumbov l. t. d.

Ljubljana I., poštni predal št. 126.

Sprejema vsa naročila, ki se takoj in v vsaki množini izvršujejo. Zahtevajte vzorce in cenik. Pri večjih naročilih popust.

Zbirka opernih in operetnih tekstov.

Izšli so sledeči zvezki:

1. Tajnost.
2. Jenufa.
3. Seviljski brivec.
4. Gorenjski slavček.
5. Mefistofeles.
6. Prodana nevesta.
7. Nižava.
8. Vrag in Katra.
9. Carostelec.
10. Janko in Metka.
11. Zapečatenci.
12. Tosca.
13. Aida.

Izdala in založila

„Zvezna tiskarna in knjigarna“

v Ljubljani, Wolfova ul. 1.

Vsak zvezek stane 4 Din.

Kašelj, prehlajenje grla in hripavost odstranjuje najbolje

Kaiserove prsne karamele

z zaščitno znamko „Tri lele“.

Dobivajo se povsod!

„RAVE“, d. d. Zagreb.

Jamski paznik

z dovršeno rudarsko šolo, mlajša moč, se išče. — Ponudbe s prepisi izpričeval na

Rudniško ravnateljstvo Rajhenburg (Slovenija.)

Ivan Zakotnik LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 49.

Tel. 379 mestni tesarski mojster Tel. 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrejša za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvo-nike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga. Tovarna furnirja.

SPLOŠNA KNJIŽNICA

St. 1. I. Albreht: Ranjena gruda, povest, broš.	Din 12 vez.	Din 17
2. R. Murnik: Na Bledu, povest	16	22
3. I. Rozman: Testament, ljudska drama	12	17
4. C. Golar: Poletno klasje, izbr. pesmi	20	26
5. F. Milčinski: Fridolin, humor.	8	13

Cene se razumejo brez poštnine.

ZVEZNA KNJIGARNA - Ljubljana, Mariljin trg 8 in po vseh knjigarnah.